

har været, at vi i Befæstningsudvalget have modtaget Forslag om at omforme Resten af Kronborg Fæstningsværter til Spadseregange. Denne Fæstning er altsaa forsaavidt bleven nedlagt administrativt. Med Citabellet tror jeg, det vil gaa paa lignende Maade. Den høitærede Indenrigsminister har af Krigsministeren faaet Tilladelse til en Udvidelse af Kjøbenhavns Havn fra Toldboden og op til Karantænehuset, og det er jo ogsaa bekendt, at Ministeren arbejder paa en Havn fra Kalkbrænderierne og sydøst. Naar dette Havneanlæg med Tilbehør er udført, og man har opført den projekterede Banegaard lige udfør Citabellet, saa er ogsaa dette nedlagt, saa kan det betragtes som sløiset, og saa vil man nok finde Udvidelse derfor. Jeg kan ikke finde denne Fremgangsmaade berettiget, og heller ikke kan jeg deltage i Befælgelsen over Krigsministeriets Umedgjørlighed. Men naar man som Motiv for Havnens Udvidelse mod Nord urgerer Nødvendigheden deraf, fordi man ikke kan finde den nødvendige Plads undtagen mellem Kalkbrænderiet og Toldboden, vil jeg spørge: hvorfor har man ikke henvendt sig til Marineministeren, thi forstod jeg de Udtalelser, der ere faldne i Landsstinget, rigtigt, have de to sidste Krigsbestyrelser efter Indenrigsministerens Mening særlig vist sig medgjørlige, og det er jo saa muligt, at Marineministeren var villig til nu at give den Plads, Marineministeriet ikke tidligere har villet afstaa. Jeg har tidligere ved Forhandlingerne om Kalkbrænderifortet udtalt, og jeg vedkjender mig det endnu, at jeg er en Modstander af Havnens Udvidelse imod Nord, fordi det indsnævrer Indløbet og indskrænker Rheden, og fordi der ikke er nogen Nødvendighed for at gaa til denne Udvidelse. Jeg tror ikke, man vil finde noget Sted i Verden, hvor Naturen har givet Indløb nordfra og sydfra, og hvor man laadere saa lang Tid gaa hen uden at benytte mere end det ene. Jeg tror, at det maa være en nærmere Fremtid forbeholdt at raade Bod herpaa. Men der er ved Udvidelsen nordpaa desuden et Hensyn, som maa tages. Det er ikke hentet fra Forvaret, men det er differet af Interesse for de Etablissementer, om maatte blive anlagte derude. Det er bestandigt blevet fremhævet i de Erklæringer, om ere blevne afgivne om denne Udvidelse, at de Paagjældende burde gøres opmærksomme paa, at alle de Etablissementer, der anlægges derude, ville blive offrede, ville være vidne til Ødelæggelse, naar Krigen kommer. Nu spørger jeg: naar Betingelserne ere istiede for at finde en Plads for Udvidelsen, hvorved Etablissementerne kunne ikkes fuldstændigt, er der da nogen som helst

Grund til at løbe en Risiko. Ogsaa dette Moment synes mig at føre til, at man ikke bør arbejde paa en Udvidelse af Havnen imod Nord. Af de øvrige Foranstaltninger, som foreslaas, skal jeg nævne Anlægget af en Station paa Nørrebro. Den finder jeg og har altid fundet at være noget Naturligt og Rigtigt, og det har undret mig, at den ikke er bleven gennemført for længe siden. Jeg skal tillige slutte mig til det Forslag, der er kommet til Landsstinget om Forbindelse af Nord- og Vestbanen ved Anlægget af en Bane fra Frederiksberg Station til Nørrebro. Naar det ærede Medlem, der talte for mig, beklagede, at der ikke fandt nogen Samvirken Sted mellem de forskjellige Ministerier, og særlig nævnte Befæstningsagen, vil jeg ikke tilbageholde, at Forslaget om denne Banelinie, som jo er kommet frem i Landsstinget, i høi Grad illustrerer dette. Thi det eneste Forslangende om en Jernbanelinie, der er fremsat fra de Autoriteter, der have behandlet Befæstningsagen, er netop Ønsket om en saadan Forbindelseshane, og derfor har det undret mig i høi Grad, at Forslaget ikke har været optaget i det Lovudkast, som er forelagt af Regjeringen. Jeg skal slutte mig til udtale, at jeg suldt ud erkjender den store Betydning, dette Forslag har, og jeg ønsker, at det ved en Udvalgsbehandling kan blive fremmet paa den Maade, som dets Bigtighed kræver. Vi maa i Diebliffet kunne afgjøre Spørgsmaalet om Nørrebros Station og om denne Forbindelseshane; hvad de andre Spørgsmaal angaar, stiller det sig for mig noget tvivlsomt, men det, jeg anser for Hovedpunktet i Diebliffet, er, at man, medens det endnu er Tid, erhverver sig de nødvendige Arealer Syd for Vesterbrogade for at muligsgjøre den Udvidelse af den bestaaende Banegaard, som Alle erkjende for at være nødvendig.

Naberg: Uagtet de Foranstaltninger, som tilfjigtes udførte ved det nærværende Lovforslag, i en vis Henseende ere af lokal Natur og ene og alene tænkes udførte ved Kjøbenhavn og i dens umiddelbare Nærhed, saa har det dog ogsaa desforuden en mere almindelig Betydning, at der sker Udvidelser ved Kjøbenhavns Station. Efterhaanden som Forbindelsesmidlerne have udviklet sig, og der kommer flere umiddelbare Forbindelser mellem Jernbanerne i de forskjellige Landsdele ved Dampfærgeforbindelserne over Masnedssund og Storebelt, have ogsaa disse Anlæg her i Kjøbenhavns Nærhed deres Betydning overfor det Hele, og særlig have de jo en ikke ringe finantsiel Betydning, idet de kræve meget betydelige Summer. Foruden de 5—6 Millioner, som ere nævnte i selve Lovforsla-